

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21918 - Dependència i Vulnerabilitat / 1
Titulació	Grau de Treball Social - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Magdalena Ochogavia Mayol						
<i>Responsable</i>						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
magdalena.ochogavia@uib.es						

Contextualització

L'assignatura Dependència i vulnerabilitat possibilita a l'estudiant conèixer les característiques de les persones en situació de dependència i els indicadors que suposa que puguin considerar-se persones vulnerables en els diferents moments de la seva vida i del seu cicle vital, així com analitzar les tipologies i models d'atenció a aquestes i a les seves famílies.

A més, també apropa a l'alumne al marc jurídic en relació a les persones en situació de dependència, integrant en el Treball Social les exigències que imposen els marcs legals i les normes de prestació de serveis.

Amb aquesta assignatura també s'han de poder avaluar les situacions de dependència aplicant mètodes i instruments de valoració de la mateixa i dissenyar plans de intervenció amb els sistemes objecte d'estudi i atenció.

L'abordatge de la assignatura serà integral i relacional, amb continguts teòrics, opinions dels professionals de les Illes Balears que treballen en el sector desde diferents serveis i també s'experimentarà amb casos reals i simulats.

Que l'estudiant tingui habilitats, aptituds, actituds i capacitats per la relació d'ajuda és indispensable.

L'assignatura forma part de la matèria "Dependència i vulnerabilitat", mòdul "Context institucional de Treball Social".

Requisits

Recomanables

Com ja s'ha dit abans és necessari que l'estudiant tingui habilitats i capacitats per la relació d'ajuda, l'anàlisi i l'observació.

Guia docent

Així mateix, cal tenir clars quins són els principis ètics del Treball Social, especialment els relacionats en l'autonomia, els drets de les persones, la llibertat a l'hora de prendre decisions, el respecte...

Serà fonamental creure en les potencialitats de les persones amb qui treballarem i dimensionar les seves possibilitats de canvi, d'acord amb la realitat dels seus sistemes de pertinença i no a les nostres expectatives.

Haver superat amb èxit les assignatures de primer i segon curs dels estudis de Grau de treball Social contribuirà a fer un procés d'aprenentatge de l'assignatura parteixi d'una base segura que faciliti la integració tant dels continguts com dels processos d'intervenció professional que en aquesta assignatura es plantegen.

Competències

Específiques

- * CE7 Capacitat de promoure el creixement, desenvolupament i independència de les persones per facilitar i enfortir les habilitats de relació interpersonal i millorar les seves condicions de vida.
- * CE8 Capacitat de respondre a situacions de crisi valorant la urgència de les situacions, planificant i desenvolupant accions per fer front a les mateixes.
- * CE16 Capacitat de defensar a les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats i actuar en el seu nom si la situació ho requereix. i

Genèriques

- * CG5 Capacitat d'establir relacions professionals, identificant necessitats, problemes, dificultats i conflictes amb l'objecte de identificar la forma més adient de intervenir.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Contextualització

Tema 1.. Conceptes bàsics relacionats amb dependència i vulnerabilitat

Tema 2. Determinants demogràfics de la dependència a Espanya

Bloc 2.. Persona amb dependència i família

Tema 3. La situació de les persones amb dependència segons el moment cicle vital. Indicadors de risc, crisis cíclics i processos de dol.

Tema 4. La família de la persona amb dependència. El suport informal. Eines per la valoració de la situació del cuidador/s.

Bloc 3. Normes i procediments. Ponts per l'accés a recursos i prestacions

Tema 5. Discapacitat, alumne amb nee o necessitats específiques de suport educatiu, incapacitat laboral, incapacitació legal (tutela, curatela...) i altres mesures de protecció a la persona. Prestacions i suports/serveis directes que s'en deriven.

Guia docent

Tema 6. La llei 39/2006 de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència i les normes que la desenvolupen . De la valoració al PIA

Bloc 4. Serveis específics per persones amb dependència

Tema 7. Atenció primerenca, suport educatiu, educació especial, habitatges tutelats, centres ocupacionals, centres de dia i residències, centre socio-sanitari, servei d'ajuda a domicili,...

Bloc 5. La intervenció del treballador social en l'atenció a les persones amb situació de dependència i les seves famílies

Tema 8. Estudi de la situació psico-socio-familiar relacional, diagnòstic, pla de treball intervenció i avaluació amb sistemes amb persones amb dependència.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (1,92 crèdits, 48 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Contextualització teòrica	Grup gran (G)	Presentació i exposició dels continguts de l'assignatura per part de la professora amb la finalitat de plantejar els principals nuclis objecte d'estudi.L'alumne els complementarà amb la consulta de fonts bibliogràfiques i documentals. Se presentaran i desenvoluparan exemples de situacions reals per la seva connexió amb la pràctica. També participaran professionals que treballin en programes de la CA d'atenció a persones amb dependència.	30
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	Grup gran (G)	S'estructuraran a partir de la realització d'exercicis individuals i en petits grups i d'experimentar i relacionar amb els continguts de les classes teòriques i així posar en relació teoria i pràctica fins aconseguir els resultats dels aprenentatges associats a la matèria.Així mateix cada grup exposarà la feina feta de diferents exercicis que haurà realitzat no presencialment..	16
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Exàmen global de l'assignatura (10preguntes tipus test +fluxgrama+cas pràctic)	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4,08 crèdits, 102 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparar , desenvolupar el contingut dels diferents temes	L'estudiant haurà de complementar la informació facilitada per la professora amb les fonts documentals obligatòries com a mínim ja que també son matèria per l'examen.	32
Estudi i treball autònom en grup	Registre, reflexió de les sessions pràctiques.Acabarels exercicis realitzats. els treballs no finalitzats a classe	Confeccionar un registre de les sessions pràctiques en grups petits. annexar	35
Estudi i treball autònom individual o en grup	Recerca de informació i documentació específica	L'estudiant haurà de cercar fonts documentals , situacions reals, realitzar exercicis individuals i grupals encarregats durant les sessions pràctiques presencials o de forma no presencial.	35

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per valorar que l'alumne ha assolit les competències previstes es realitzaran diferents activitats d'avaluació continua; aquestes es concretaran al cronograma de l'assignatura. Cada activitat es puntuarà amb 10 punts.

Podran realitzar l'itinerari B els estudiants que acreditin raons justificades de no poder realitzar l'itinerari A (laborals , familiars ...) i després d'acordar-ho amb la professora isignaracord abans del 26 de setembre de 2019.

Ambdós itineraris tenen especificats els criteris d'avaluació més abaix.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Sessions pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	S'estructuraran a partir de la realització d'exercicis individuals i en petits grups i d'experimentar i relacionar amb els continguts de les classes teòriques i així posar en relació teoria i pràctica fins aconseguir els

Guia docent

resultats dels aprenentatges associats a la matèria. Així mateix cada grup exposarà la feina feta de diferents exercicis que haurà realitzat no presencialment.

Criteris d'avaluació A. Assistència a les sessions de 2 hores previstes + participació activa en la realització dels exercicis programats. Només es pot faltar a una classe sense justificar.

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Exàmen global de l'assignatura (10preguntes tipus test +fluxgrama+cas pràctic)
Criteris d'avaluació	A i B .10 preguntes tipo test(0,5x10)errades -0,2+ fluxgrama(2)+ cas pràctic(3)

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Registre, reflexió de les sessions pràctiques.Acabar els treballs no finalitzats a classe

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Confeccionar un registre de les sessions pràctiques en grups petits. annexar els exercicis realitzats.
Criteris d'avaluació	A.En grup . Preparació dels exercicis que requereixen feina prèvia.Elaboració de la memòria de les sessions :descripció, continguts teòrics relacionats, reflexions i com annexes els exercicis realitzats en petits grups prèviament, anàlisi pel·licula (1), cas pràctic (5) i Serveis especialitzat (4) B.Individual Disseny d'un cas pràctic(4). Recerca i anàlisi de 2 articles tècnics acordats previament amb la professora (2). Treball sobre dues pel·lícules de cinema on es tracten situacions envers la població amb dependència i les seves famílies(2) Elaboració d'una guia de 10 prestacions per a persones amb discapacitat/ dependència : requisits, procediment/ fluxograma , documentació i quantia(2)

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Obligatòria:

AMER RIERA M, BARCELÓ RIERA MA, CUART SINTES, MI(2011) Una mirada de protecció de les persones grans . Anuari de l'envelliment Illes Balears 2011

CRESPO LÓPEZ,M Y LÓPEZ MARTÍNEZ, J (2007) Apoyo a los cuidadores de familiares mayores dependientes en el hogar:desarrollo del programa "Cómo mantener su bienestar". Colección estudios.Serie dependencia.IMSERSO

JULVE,NEGRO,M.(2006) " Los cuidados invisibles de la dependencia" .Revista SSSS y Política Social nº 73 (117-131)

Guia docent

VARIS (2017) Guia per als familiars que cuiden a persones amb dependència .Conselleria serveis socials i cooperació del Govern Balear .

VARIS (2013) GUia de bones pràctiques per a familiars cuidadors .

VARIS (2011)Guia práctica. Ética para los profesionales de àctica .Ètica para los profesionales de la salud.SAR .

L

Bibliografia bàsica

BERMEJO BARRERA, José Carlos (2002)

Cuidar de las personas mayores dependientes

Ed. Sal Terrae

BÓDALO LOZARRO, E. (2008)

Dependencia y vulnerabilidad. Trabajo social y discapacidad.

Diego Martin.

CONDE SALA, J.LL (cOORD-2009)

Los cuidados a las personas con dependencia

IL3 Universitat de Barcelona

GILLETI, Eva, GARAVENTA, J, LAMBERTI, S (2009)

Vulnerabilidad, desvalimiento y maltrato infantil en las organizaciones familiares.

Ed. CEP, S. L.

TOBIO, C., AGULLO, M.S., GÓMEZ, M. V., MARTIN, M. T. (2010)

El cuidado de las personas. Un reto para el siglo XXI.

Fundació "La Caixa"BERMEJO BARRERA, José Carlos (2002)

Cuidar de las personas mayores dependientes

Ed. Sal Terrae

Altres recursos

---

www.caib.es - Portal de la Direcció General de Dependència

www.imasmallorca.net.- Atenció a la dependència

www.cermi.es

www.sid.usal.es

www.dependencia.imserso.es

catedradependencia.uib.cat/anuaris

www.cedd.net

